

למה בני משפחה דומים זה לזה?

השלמה לענין של היבום.
ההסבר הוא שכל אדם בעולם שיש לו תפקיד מיוחד רק עבורו להרבות כבוד שמים!
בהתאם לתפקיד שלו הוא מקבל כלים של רכוש וממון - שבהם ישתמש לעשות רצון ה' - גם הכוחות והתכונות שלו הותאמו אל התפקיד שלשמו נשלח לעולם.
צריך לדעת שיש קשר ושייכות בין התפקידים של בני המשפחה, ולכן מצוי שיש דמיון ביניהם בתכונות באופי, ולרוב גם במראה חיצוני.
ברגע שאדם הסתלק מהעולם - קרובי המשפחה יורשים אותו כפי סדר קירבתם, כי הם הכי מתאימים להשלים את התפקיד שלו, להמליך את הקב"ה בעולם.
זו הסיבה שכאשר בועז בא לגמול חסד עם נפשו של מחלון, הוא התאמץ לפדות את שדותיו, כדי להשיב את הכלים שקיבל לתעודתם המקורית, שבנו 'עובדי' יוכל להשלים את תיקונם בעולם.

תנן התם מצות יבום קודמת למצות חליצה, בראשונה שהיו מתכוונין לשם מצוה, עכשיו שאין מתכוונין לשם מצוה - אמרו: מצות חליצה קודמת למצות יבום. [לט:]
צריך להבין את הנקודה המיוחדת במצוות יבום - שדווקא אותה ביטלו בימינו בגלל שאין מתכוונין לשם מצוה?
הגאון רבי חיים פרידלנדר זצוק"ל אומר שמצוות יבום היא מעשה של נתינה והקרבה גדולה מצד המייבם!
כידוע מהספרים הקדושים שהבן הנולד מקבל את נשמת המת, והוא אינו נחשב לבנו של היבם אלא כאחיו, כך שלגדל ילד ולדעת שהוא לא יחשב כזרעו - זו הקרבה לא פשוטה!
הרמב"ן [בראשית ל"ח ח'] אומר ש"חכמי ישראל הקדמונים מדעתם הענין הנכבד הזה, הנהיגו לפנים בישראל לעשות המעשה הזה בכל יורשי הנחלה, באותם שלא יהיה בהם איסור השאר, וקראו אותו 'גאולה' וזהו ענין בועז וטעם נעמי והשכנות, והמשכיל יבין".
הגר"ח מוסיף שבעז לא הסתפק בחסד של הייבום, אלא עוד הוזיל מכספו לגאול את שדותיו של מחלון, כי הוא ראה בזה

היא לא מתה מרעב, היא מתה מבושה!

האם במידת החסד, או במצוות אחרות, כ"א הביע את דעתו בהתרגשות.
כשבאו לפני **רבינו הגר"א זצוק"ל** וסיפרו שיש כאן בעיר אישה שמתה ברעב, הגיב - צריך לדייק ולומר: היא לא מתה מרעב, היא מתה מבושה!
אמנם ודאי שחייבים לדאוג לרווחתם של עניי ישראל, שלא יקרו כאלו מקרים שכאלו, ולהוסיף צדקה וחסד.
אבל במקרה הזה - הרי אם היתה אוזרת אומץ ופונה לעזרה בכל כוחה, היה מי שנותן לה מעט אוכל להחיות את נפשה, אם כן מה שהרג אותה היה רק מידת הגאווה שלה!

דידה ממסמסא ליה בביצים וחלב, דידה נמי ממסמסא ליה בבצים וחלב? לא יהב לה בעל, וליתבעיניה ליורשים? אמר אביי אשה בושה לבא לבית דין, והורגת את בנה. [מב:]
מדובר כאן על אישה שלא דואגת לתזונה המתאימה לבן שלה בגלל אי נעימות ובושה - והגמרא מאשימה אותה, ואומרת עליה שהיא 'הורגת את בנה'!
מסופר שבאחד הימים התעוררה בוילנה סערה גדולה בעקבות פטירתה של אישה נכבדה שהתאלמנה ונשארה ללא מפרנס, עד שמתה ברעב.
האנשים דנו בלהט - במה צריך להתעורר ולהתחזק ואיך,

מדוע 'ליל הסדר' הראשון בעולם היה עוד בטרם השתחררנו ממצרים?

הגאון רבי יצחק פנחס גולדווסר שליט"א מעיר שיליל הסדר הראשון בעולם היה עוד בטרם השתחררו, והיו עדיין תחת שלטון מצרים, ונמשך עם השחרור.
ואמר שניתן להסביר עפ"י הגמרא כאן שהמטרה היתה שנעבור משעבוד מצרים - לעבדות הבורא ברציפות, ללא רגע של עצמאות.
כדי שלא נטעה לחשוב ח"ו שאנו משוחררים לנפשנו - ונדע שיצאנו מעבדות ממצרים לקבלת עול מלכות שמים, בדרך למעמד הר סיני - מתוך הכנעה ומחוייבות.
ומוסיף שכך גם צריך להרגיש כל שנה בליל פסח, שבו אדם חייב לראות את עצמו כאילו הוא עצמו יצא ממצרים - לדעת ולחוש שהציאה היא אל עבדות ה'!
ולכן ניתנו באותו לילה - 'ליל הסדר' מצוות רבות, עם סדר עבודה מיוחד, להראות שאיננו חופשיים לעשות ככל העולה על רוחינו - אנו ובני בנינו משועבדים לקיום מצוות ה'.

אמר שמואל וצריך לתקפו במים! כי האי דמנימין עבדיה דרב אשי בעא לאטבולי, מסריה ניהלייהו לרבינא ולרב אחא ברי' דרבא, אמר להו חזו דמינייכו קבעית ליה, רמו ליה ארויסא בצואריה, ארפו ליה וצמצמו ליה, ארפו ליה - כי היכי דלא להוי חציצה, צמצמו ליה - כי היכי דלא לקדים ולימא להו לשם בן חורין אני טובל, בהדי דדלי רישיה ממיא אנחו ליה זולטא דטינא ארישיה ואמרו ליה זיל אמטי לבי מרך. [מו.]
מבואר בגמרא שבזמן שמטבילים עבד כנעני לשם עבדות, הוא עלול להקדים ולומר שטבל לשם גירות, וכך הוא ישתחרר.
כדי למנוע ממנו את השיחרור, צריך לתת עליו עול מלאכה גם במהלך הטבילה, שתהווה היכר לכך שהטבילה היא לשם עבדות.
ולכן כשרבינא ורב אחא הטבילו עבור ר' אשי את 'מנימין' לעבד כנעני - הם הניחו על ראשו כלי מלא טיט, וציוו עליו שיוליך אותו לבית ר' אשי.
כך הם שמרו עליו שהשיעבוד שלו ימשך ברציפות, בכל מהלך הטבילה והעברת הבעלות.

לתגובות: peninim88@gmail.com

הפנינים מלוקטים וערכים בשינויי עריכה וקיצור נדרשים